

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7783 GK78
7/9264 GK101
7/9582 GK109
7/10106

Sayı : E-32661919-610- 52
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

25/03/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 08.01.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1354937 sayılı yazınız.
b) 09.02.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1376956 sayılı yazınız.
c) 26.02.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1386420 sayılı yazınız.
ç) 08.03.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1394250 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Elazığ Milletvekili Gürsel EROL'un 7/7783, Muş Milletvekili Sezai TEMELLİ'nin 7/9264, Kars Milletvekili Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT'in 7/9582 ve Ankara Milletvekili Umut AKDOĞAN'ın 7/10106 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (9 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/9582
62 109

KARS MİLLETVEKİLİ GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT'İN 7/9582 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Denetleme ve ceza" başlıklı 41'inci maddesinin birinci fıkrasında; *"Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır."* hükmü yer almaktadır. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. Öğrenciler, usta öğretici gözetiminde ve bir program dâhilinde işletmede beceri eğitimi alırlar.

Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimleri, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Koordinatör öğretmen görevlendirilmesi" başlıklı 88'inci maddesi kapsamında görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir. Bakanlığımızca 81 İl Valiliğine gönderilen 02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı Genelge (2024/36) ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde uygulanan haftalık ders çizelgelerinde ustalık belgesi ve isteyen öğrencileri mesleki ve teknik Anadolu lisesi diploması için uygulanan programlarda alınan kültür dersleri Türk Dili Ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Matematik, Tarih, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Seçmeli Kültür Dersi'dir. Bu derslerin 4 yıllık eğitim süresi içinde alınan eğitim süresine oranı % 16,84'tür.

Mesleki eğitim merkezi programı 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. Bu program iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak örgün eğitim kapsamında olup öğrencilerin haftalık ders çizelgeleri doğrultusunda okula ve beceri eğitimi aldıkları iş yerine devamları zorunludur. Bu programda isteyen öğrenciler eğitim süresi boyunca fark derslerini tamamlayarak mezun olduklarında ustalık belgesi yanında ortaöğretim diploması almakta ve yükseköğrenimlerine devam edebilmektedirler.

Mesleki eğitim merkezi programı öğrencileri de dâhil olmak üzere tüm mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu öğrencileri okulda ve işletmede yaptıkları mesleki eğitimleri süresince iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanmaktadır. Bu öğrencilerin sigorta primleri Bakanlık bütçesinden karşılanmaktadır.

Mesleki eğitim merkezlerinde, bu okul türüne ilişkin ilk yasal düzenlemenin yapıldığı 1977 yılından bugüne 10 milyondan fazla kişi eğitim almış 2016 yılından bugüne ise yaklaşık bir milyon kişi mezun olmuş ve farklı sektörlerde istihdam edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Ders süresi ve günlük çalışma saatleri" başlıklı 9'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında *"İşletmelerdeki mesleki eğitimin gündüz yapılması esastır. Ancak 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

73'üncü maddesine göre sanayiye ait işlerin dışındaki diğer sektörlerde mesleki eğitim, sektörün ve program türünün özelliği ile iklim şartları ve yılın belli zamanlarında çalışan işletmeler dikkate alınarak il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun kararıyla günde 8 saati ve saat 22:00'ı geçmemek üzere gece de yapılabilir." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda öğrenciler ilgili mevzuat hükümleriyle sınırlanan süreler dışında işletmelerde mesleki eğitim alamazlar.

Mesleki eğitim merkezi programının işletmeler ile kurulmuş olan organik bağ ve iş birliği neticesinde öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişmesine büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu değerlendirilmektedir. Bakanlığımızın ilgili sektör temsilcileriyle yapmış olduğu paylaşımlarda, mesleki eğitim merkezi programının bireylerin meslek edinmeleri ve istihdamları bakımından yararlı bir program olduğuna ilişkin dönütler alınmaktadır. Mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlarda Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği gereğince 14 yaşını doldurmuş olma şartı aranmaktadır.

Mesleki eğitim merkezi programında: 14-22 yaş arası 108.104 kadın, 359.740 erkek, 23 yaş ve üstü 225.370 kadın, 385.022 erkek öğrenci bulunmaktadır.

Kaza ve can kayıplarının meydana geldiği işyerlerinin sektörleri; inşaat, metal, ağaç işleri, motor ve makine ağırlıklıdır. Kaza geçiren 316 erkek, 20 kadın olmak üzere toplam 336 öğrencidir.

9, 10, 11'nci sınıf 357.824 çırak öğrenci, 12'nci sınıf 72.697 kalfa öğrenci, 6.880 Diploma Telafi Programı Öğrencisi, 640.915 Ustalık Telafi Programı Öğrencisi ve bu bölümlerin içinde 18.801 yabancı uyruklu öğrenci bulunmaktadır.